

naša luč

ŠTEVILKA

1

1958

Slika na prejšnji strani:

PREDJAMSKI GRAD PRI POSTOJNI blizu svetovnoznane podzemlske kraške jame.

PRAVOKOTNIK

1	2	3	4	5	6	7	8	II.
III.								IV.

Navpično: 1. del telesa, 2. domača žival, 3. prva božja čednost, 4. plevel, 5. sveti ponoči, 6. brat očaka Jakoba, 7. skrajšano moško ime, 8. žito.

Vodoravno: I. do II.: praznik v januarju, III. do IV.: vstavi „alataves“.

POSETNICA

VELINA KORTENJA
Snevkislo Lejtsipa

Kdo in kaj je bil ta človek?

SRBSKA NARODNA UGANKA

Ni kamnit in ni lesen
in brez loka in oboka
most se spenja prek potoka,

Kaj je to?

UGANKA

Tu bratcev je pet,
lepi so na pogled,
čeprav veliki, manjši,
debeli so in tanjši,
nič eden ne naredi,
da drug ne vedej bi.

Rešitve v februarški številki!

REŠITEV ZANK

iz št. 12. lanskega leta:

ZLOGOVNICA: Brezmadežno spočetje.

DOPOLNILNICA: Vi, oblaki, ga rosite!

REBUS: Katrica Primož.

Kaj pomenijo?

Vinjete za kotichek „Med nami izseljenci“ je narisal in potem še sam izdelal zanje klišee – rojak Janez Toplišek iz Nemčije. Pristrčna mu hvala!

Tako le sam popisuje svoje risbe: „ANGLIJA: Narisal sem Towerbridge, ki je za Angleža in za tujca v Angliji ena najbolj poznanih zgodovinskih zgradb. Tam so tipičen pojav številna motorna vozila (zlasti stari veterani). „Misteltoe“ v kotu je rastlina, ki je v zvezi z veselim angleškim občajem. — BELGIJA: V kotu je znani občinski dom v Bruslju. V tej deželi nakopijejo tudi zelo veliko premoga. — FRANCIJA: Ta dežela je postavila znani slavolok zmage „Arc de triumphe“. Francija pridelala tudi mnogo vina. Komu ne bi tam postregli vsaj s par kozarci dobrega vina? — NEMCIJA: Značilna je zanjo stolnica v Kölnu („Kölner Dom“) in pa porursko industrijsko področje, kjer je mnogo naših rojakov. — NIZOZEMSKA: je poznana obmorska dežela z mnogimi mlini na veter in obsežno mornarico. Tam rastejo cele njive tulipanov.

NAŠA LUČ list slovenskih izseljencev v zapadni Evropi. — Izide vsak mesec razen junija in avgusta, desetkrat na leto. — Dopise za številko, ki izide konec meseca, pošlji uredništvu ali poverjenikom vsaj do prvega v mesecu. * Dobra slovenska srca med našimi izseljenci vzdržujejo ta domači list, ko s svojimi darovi ali naročnino poravnajo stroške za njegovo izdajo. * Kdor naroča list naravnost pri upravi v Celovcu, naj tja pošlje tudi naročnino: 28 šil., 48 bfr., 600 ffr., 4 h. gld., 4,50 DM, 700 lir, 12 angl. šil., 1,50 dol. * Darove lahko izročite tudi poverjenikom lista v svoji deželi * UREDNIŠTVO in UPRAVA „Naše luči“, Viktringer Ring 26, Celovec-KLAGENFURT, AUSTRIA.

PD 148/1966

Po novem človeku novi svet v novem letu

Leto 1957 se je poslovilo od nas ter se potopilo v morje večnosti. Njegovo mesto je zavzeło leto 1958.

Voščila za srečo v nastopajočem letu gredo od osebe do osebe, od družine do družine, od naroda do naroda.

To je lepo!

Ali pa je to že vse, kar si vemo povedati v tako važnem trenutku?

Bo mar z novim letom že kar sam po sebi nastopil tudi NOVI SVET?

Čemu se sprašujemo po novem svetu? Ali ni lepo in dobro, kar je ustvaril vsemočno Bog? Je morda pesnik stare zaveze pretiraval, ko je vzkliknil: „Gospod, naš Bog, tako čudovito je po vsej zemlji Tvoje ime!“ (Ps 8, 1).

Brez dvoma! To, kar je Bog ustvaril, je bilo lepo in dobro. Toda človekov greh je tako popačil obličje zemlje, da je svet danes bolj podoben telesu, ki ga razkrajata ostudna gobava bolezen, kot pa umetnini, ki je izšla iz Stvarnikovih dobrotnih rok.

Današnji svet moramo zelo točno označiti z besedami, ki jih je apostol Pavel zapisal svojemu učencu Timoteju: „Ljudje bodo samoljubni, lakomni, bahavi, prevzetni, zasramljivi, staršem nepokorni, nehvaležni, brezbožni, brez ljubezni, nespravljivi, obrekljivi, nezdržni, surovi, brez dobrotljivosti, izdajalski, predrzni, napuhnjeni, naslade željni, ne pa bogoljubni, ki bodo imeli videz pobožnosti, zatajili pa njeno moč“ (2 Tim 3, 2–5).

Da bo slika sodobnosti še popolnejša, opozorimo na besede našega Gospoda: „In

vstalo bo mnogo krivih prerokov, ki bodo premotili mnoge. In ker bo hudobija narasla, bo ljubezen premnogih omrznila“ (Mt 24, 11).

Razmere v svetu so tedaj tragične.

Kaj storiti?

Obupati nad človeštvom in vreči puško v koruzo?

To bi bilo sramotno!

Bog nas ni za kaj takega postavil v današnje dobo.

Kaj tedaj?

Razmere v svetu kriče po spremembi, obnovi.

Kdo naj bi izvršil to ogromno nalogo?

Mi, mi vsi!

Mi, ki smo krščeni, v sv. birmi potrjeni za vojščake Kristusove ter v sv. obhajilu krepčani s kruhom močnih.

Ali se to ne sliši domišljavo in zanesenjaško? Česar niso zmogli velikani preteklosti – Avguštin, Frančišek Ksaverij, Ignacij Lojolski, veliki škofje in papeži – naj bi izvršili mi, nepoznani in slabotni?

Velikani preteklosti so svet sicer zdravilno pretresli, okrog sebe so zbrali učence, ki so s svoje strani vršili velika dela v blagoslov ljudi; toda sveta kot takega niso spremenili.

Razkristjanjenje množic ni ustavljeno in svet se tako globoko potaplja v barbarstvo, da bi človek mislil, da tej dobi veljajo besede Razodetja apostola Janeza: „Gorje pa zemlji in morju, ker je stopil na vaju hudič z veliko jezo“ (Raz 12, 12).

A kljub vsemu temu se je dobil duhovnik, James Keller, ki se obrača do vseh, ki imajo dobro voljo — starih in mladih, učenih in neučenih, bogatih in ubogih, delodajalcev in delavcev — z besedo: „TI MOREŠ SVET SPREMENITI! Moreš ga obnoviti, napraviti boljšega in lepšega!”

In čim bolj je nekdo nezadovoljen z razmerami v današnjem svetu, tem bolj tudi zanj velja poziv: „Ti moreš svet spremeniti, ga napraviti človeka vrednejšega!”

A kako to doseči?

Ne s stankami, revolucijo in vojno, ne z gesli liberalizma, socializma, komunizma ali fašizma, temveč po *DOŽIVETEM KRŠČANSTVU*, katero svoja načela in svojo moč črpa iz Kristusovega evangelija.

•

Velika naloga!

Vredna naporov in žrtev!

Pa je tudi uresničljiva?

Ne bomo sicer v tem obnovljenem svetu posušili vseh solz in za vsako bolezen poiskali učinkovitih zdravil, ne bomo se mogli izmakniti neizprosному zakonu smrti, toda dobili bomo studenec, iz katerega bomo črpali moč prenašati svoje križe.

In kar je važnejše: Ljudje se bodo spet zavedli, da so bratje in sestre velike družine v sv. krstu prerojenih in otroci skupnega Očeta, ki je v nebesih.

•

K sv. Frančišku Saleškemu je prišel neki mož in bridko tožil nad pokvarjenostjo sveta. Svetnik se je z možem popolnoma strinjal, kajti svet takrat ni bil dosti manj pokvarjen, kot je danes. Ko je mož dal duška svoji srčni bolečini, mu je Frančišek odgovoril: „Dobro! Poslušaj! Predlagam, da se postaviva v borbo proti hudobiji sveta. Skleniva, da bova v vsem in povsod zvesto spolnjevala božje zapovedi in predvsem zapoved ljubezni. Tako bosta že dva dobra človeka na svetu. Ostale bo postopoma pritegnil najin dober zgled.”

•

Navedeni primer lepo pojasnjuje, da „doživeto krščanstvo”, ki naj svet prekvasi in obnovi, *predpostavlja NOVEGA ČLO-*

VEKA, človeka, ki se resno zaveda svojih dolžnosti do Boga in bližnjega.

Primer tudi kaže, da, ako hočemo vplivati na *veliki svet*, ki nam je odmaknjen in pred katerim se čutimo tako slabotne, moramo začeti najprej z *obnovo malega sveta*, ki je v nas in okrog nas.

DELO ZA NOVI SVET V NOVEM LETU SE MORA ZAČETI TOREJ V MALEM SVETU NAŠEGA LASTNEGA JAZ-a.

Tu je naše prvo delovno področje.

Vsak drugi način dela je prazno mahanje po zraku.

Najprej moramo napraviti red v svoji lastni hiši, potem šele bomo sposobni pomagati sosedu.

Naše misli in sodbe naj bodo pravične, volja in želje plemenite, besede resnične, naše postopanje naj vodi dobrohotnost! Ne povračujmo slabega s slabim! Spoštujmo svetost zakona! Vse naj bo v skladu z nauki našega Gospoda, ki so zapisani v evangelijih.

In ti, ki nas bodo videli, bodo na tihem rekli: „Tudi jaz bi moral biti tak!”

*

V dobrem zgledu leži moč, iz katere se poraja novi svet.

Napravimo torej, bratje in sestre, red v svojem osebnem, družinskem in javnem življenju! Izoblikujmo v sebi NOVEGA ČLOVEKA! S tem bomo položili temeljni kamen za NOVI SVET.

Srečno novo leto!

V-ko.

Lurški romar

Trikrat v življenju mi je Marija naklonila milost, da sem klečal pred tisto votlino v Lurdu, kjer se je ona osemnajstkrat prikazala ubogi in preprosti dekličici Bernardki. Poslednjič sem te milosti bil deležen lani v mesecu juniju. Po Lurdu hrepeni vsako srce, ki ljubi Marijo. Tudi če si bil tam že večkrat, te neka skrivnostna sila

vedno znova vleče nazaj. Dih iz nadnaravnega sveta veje v tistih treh svetiščih, ki so zidana drugo nad drugim, čutiš ga tudi zunaj na trgu pred svetišči, najbolj pa te zajame v votlini sami. Tam te vsega prevzame misel: tukaj je pred sto leti stala prelepa Gospa, govorila je z Bernardko, se ji včasih ljubeznivo smehljala, potem pa zopet dajala važna naročila zanjo in za vse človeštvo.

Marijina naročila še vedno veljajo. Milijoni vernikov jih izvršujejo. Pomen Lurda je ostal nezmanjšan do danes. Upravičeno lahko rečemo, da je njegov vpliv celo vedno večji. Vedno številnejše so množice, ki vsako leto obiščejo ta sveti kraj. Dva do tri milijone romarjev se zvrsti vsako leto pred lurško votlino. Letos bo ves katoliški svet obhajal stoletnico Marijinih prikazovanj v Lurdu. Pričakujejo, da bo za to priliko dospelo tja okrog osem milijonov ljudi.

Kaj pomeni Lurd za vse te nepregledne množice?

SREČANJE Z BOGOM

1. Lurd je božje razodetje. S škofom Laurence-om lahko rečemo: „Tukaj je prst božji.“ V Lurdu Bog vidno posega v naravni red in s čudeži, ki se tam gode, dokazuje svojo navzočnost. Po izjavah zdravnikov svetovnega sloveša se že sto let v Lurdu dogajajo ozdravljenja, ki jih zdravniška veda ne more razložiti. Potemtakem so božje delo. Z vsakim čudežnim ozdravljenjem Bog znova **POTRDI**, da resnično biva in da je on početnik tudi naravnih zakonov. Obenem Bog z vsakim čudežem potrди, da se je Marija v Lurdu resnično prikazovala sv. Bernardki; da so pristna njena naročila, ki jih je po svoji ponižni služabnici svetu dala. Ker se ti čudeži gode po Marijini priprošnji, zato Bog z njimi tudi izpričuje, da je njena priprošnja pri njem vsemogočna in naše zaupanje vanjo vsestransko utemeljeno.

Tako je Lurd resnično veliko božje razodetje.

2. Niso vsi milijoni, ki pridejo v Lurd, priče teh čudežev. In vendar je Lurd tudi zanje srečanje z Bogom. V Lurdu se spoveduje neprestano v vseh jezikih. Nešteti so romarji, ki tam po mnogih letih uredijo

Leto 1958. je ob stoletnici prikazovanj Brezmadežne v Lurdu posvečeno Materi Jezusovi, Srednici med nebom in zemljo.

svoje račune z Bogom, Po dobri spovedi oživi njihova vera. Verski dvomi zginejo. V dušo se naseli **MIR**, srce se zopet oklene Boga.

Bog ve, koliko svetih obhajil se vsak dan v Lurdu razdeli.

Pisec teh vrstic je na praznik sv. Rešnjega Telesa, dne 20. junija lanskega leta, zjutraj ob petih maševaj v lurški votlini. Bila je to prva sv. maša v votlini tisto jutro. Cerkovnik mu je na oltarju pripravil tri velike ciborije, do roba napolnjene. Misli je, da bodo hostije, ki jih je posvetil, zadostovale za vse vernike, ki bodo isti dan pri votlini prejeli sv. obhajilo. Kmalu po povzdigovanju sta prišla dva duhovnika in začela obhajati. Prvi sv. maši je takoj sledila druga. Tedaj je tudi pisec teh spominov takoj brez zahvale po svoji maši začel obhajati. Obhajal je dobrih dvajset minut.

Druga sv. maša še ni minila, ko so bili vsi trije ciboriji prazni. Cerkovnik je dva napolnil znova s hostijami, da jih je posvetil duhovnik pri tretji maši.

To se je ponavljalo vse jutro do devete ure, ko je bila zadnja maša v votlini.

Sv. obhajilo pa se je delilo vse jutro tudi zgoraj v baziliki in v kripti pod njo ter v rožnovenski baziliki.

Tudi to so srečanja z Bogom, ki se v Lurdu vsak dan ponavljajo: evharistična srečanja.

3. V Lurdu ne prihajajo samo romarji, ampak tudi TURISTI. Nekateri so versko mlačni, drugi brez vere. Prišli so iz radovednosti, polni dvomov, ali je resnica, kar se o Lurdu govori. Nekateri pridejo tudi zato, da bi vero množic osmešili. Radi bi dokazali, da je Lurd prevara, sugestija mase; da se vse to, kar se tam dogaja, da razložiti čisto naravno.

A glejte, tudi marsikoga med njimi premaga nevidna moč Lurda, da postane zanj kraj srečanja z Bogom.

V nedeljo, 16. junija, je obiskalo Lurd trideset tisoč francoskih vojakov in letalcev. Kakor je piscu teh vtisov pripovedoval neki francoski duhovnik, je med vojaki bil tudi neki brezverec. Prišel je v Lurd samo kot opazovalec, a po dveh dneh ga je zapustil kot dober katoličan. Našel je vero in Boga.

(Drugič: nadaljevanje)

Dr. Jakob Kolarič C.M.

MATI ALI ŽENA?

Danes se v ženskih revijah često postavlja elegantno vprašanje: Kaže danes biti bolj žena ali bolj mati? Odgovor na to zavisi od mnogih reči v družini. Gotovo je, da sta „biti žena in biti mati“ dve različni stvari v ženski osebnosti in ne redko se žal zgodi, da se žena, ko postane mati, vso posveti otrokom in materinstvu, zanemarja pa moža. Zato se ni čuditi, če kdaj mož počita ženi, da jo je vzel in poročil, da bi mu bila tovarišica in ne guvernanta otrok.

Dvoje nalog daje ženi in materi zakonski stan. Naloga matere je mnogo lažja, ker narava ustvarja v materinskem srcu nagnjenje do popolnega dajanja sebe otroku, sadu svojega telesa, in to nagnjenje je tako močno, da ga imenujemo „instinkt“. Drugačna in mnogo bolj trda je naloga žene v odnosu do moža. Zahteva od nje mnogo takta, čuječnosti, razumnosti, posebno ko zapazi, da mož začneja kazati znake nezadovoljstva do vsega, kar ga obdaja. Kadar se središče njegovega življenja začne ustvarjati izven lastne družine, tedaj mora žena biti najprej žena in potem šele mati.

Ne sme zginiti preveč hitro čar, ki je privedel moža, da je ženo izbral za tovarišico na svojem zemskem potovanju. Žena ima dolžnost, posebno v nekaterih primerih, da daje posebno skrb sebi tudi na zunaj, da more v svojstvu svoje ženske narave pokazati vso nežnost in čustvenost.

V tem, da drug drugemu dajeta zadoščenja, se ustvarja ljubezen v svoji polnosti in celotnosti ter se uresničujejo nameni zakona, ki so: rojstvo in vzgoja otrok, kar je prvi namen zakona; medsebojna pomoč, ki daje zakoncema in njuni osebnosti izpopolnjevanje in možnost, da uresničita polnost skupnega življenja; končno še tešenje poželenja.

Ti trije nameni zakona so od vseh priznani kot naravni in zakoniti nameni in cilji vsakega zakona. Toda začenja se nejasnost, žal tudi med katoličani, kako razvrstiti te namene med vrednotami, katerim sledi človek.

PO LISTIH IN REVIJAH

Kdor bere romane zadnjih dvajset let, posebno še romane po zadnji svetovni vojni, je mogel opaziti, da je medsebojna pomoč stopila na prvo mesto, katerega je prej zavzemalo rojstvo in vzgoja otrok kot prvi in prvenstveni namen vsakega zakona. To je zmotno in usodno.

To preobračanje vrednot je žal prodrlo tudi med katoliške vernike. Nastale so nove teorije, ki so bile vržene med ljudi preko tiska in jih podpirajo z razlogi, ki jih jemljejo iz gospodarstva. Propagirajo jih kot „novo znanost, ki bo menda spremenila

nespremenljive zakone narave in krščanske morale. Te teorije raznih listov in revij kajpada kar prijajo k materializmu in naturalizmu nagnjenim ljudem. So pa v bistvu zgrešene in človeštvu navsezadnje škodujejo.

Pravo gledanje na medsebojno pomoč dveh zakoncev je le tisto, ki je podano v luči evangelijskega nauka. To je medsebojno razumevanje, popolna edinost, delavna in plodonosna zveza dveh umov, dveh volj, dveh src z namenom, da dosežeta isti cilj. Medsebojna pomoč dveh zakoncev se mora uresničiti na telesnem, umskem in moralnem področju. In je najprijetnejše, kar si moremo misliti v zakonu!

Človekovo življenje je — tako pravi sv. pismo — težka igra od dneva, ko je rojen na svet, pa do dneva, ko zapusti to solzno dolino skrbi, trepeta in skrbi za bodočnost. To velja za tistega, ki sedi na kraljevskem prestolu, kakor za onega, ki je v umazani in raztrgani obleki strah vseh, ki ga srečajo. Za vse je trpljenje, za vse strah, za vse križ in za vse končno smrt.

Vsakomur je pri tem velika moč milost božja, da more nositi težo dneva in življenja. Toda kadar sta dva, ki nosita v srcu to skrb in težavo, postaja breme mnogo lažje in življenje prijetnejše, trpljenje sladkejše.

Zato sodelovati v intimni zvezi z vsemi silami za skupni cilj! Zaradi različnosti značajev in raznega gledanja na probleme more postati to sodelovanje kdaj težje. Vendar to ne izključuje medsebojne pomoči in edinosti, ako se ta skupnost ljubi, ako je človek dovolj širok, ako hrepeni po izpopolnjevanju.

Ne gre seveda brez odpovedi lastnemu gledanju, lastnim kapricam, posebnostim, ki nimajo smisla ne pravega namena. Iz žene in moža morata obe bitji v zakonu postati — zakonca. Če se z veseljem in pogumom oprimeteta vsak svojih opravil, če se z odpovedjo skušata zediniti v vsem, kar je potrebno za njuno družino, gotovo pride do tiste globoke ljubezni, kjer dvoje src postaja eno, dvoje duš postaja ena duša.

Samo v ljubezni in z ljubeznijo bosta zakonca našla skupno pomoč, z njo pa tudi pot sreče, življenja, popolnosti. I. A.

Zimska pesem

**Zima ježno piha,
zrak strupeni diha,
lomi suhe veje,
sneg po polju seje.**

**Toplih vetrov noče,
raje z burjo joče;
sonce pa zakriva
njena megla siva.**

**Nič pa ne pomaga:
sonce vedno zмага!
Za ledeno steno —
vesno glej zeleno.**

P. A. Francija

Sen o lastnem domu

Florijan je živel v slepi ulici tam za Pompeyo. Svoj drugi dom je našel v mali visoki sobi brez oken, mračni in vlažni. V času deževanja je močilo tudi v sobo. Ker ni bilo drugega pri roki, je podstavljal kar skodelice, ki so mu še ostale iz tabornišča. Zanimivo je bilo to delo; če bi ga kdo od zunaj videl, bi se nasmejal, toda kdo ve, si je mislil, če sosedje morda ne delajo isto.

V bližini je bila plinarna. Sleherno noč je padel sivi sneg. Ko se je podal na delo, je hreščalo pod nogami, bili so neizgorjeni ostanki premoga. Florijana ni motilo dosti to nezdravo ozračje, saj po vsem, kar je moral prenesti v času vojne, ni bilo nič v primeri s tem. Le perilo ob sobotah! S svojimi tremi rojaki je delil sobo in seveda tudi vodo. Čakal je za zaprtimi vrati in pazil skozi polknice kot volk, kdaj bo sosedka zapustila pipo. Pa kaj, kot nalašč, kot bi bila prilepljena nanjo! Pet dni v tednu ji je bilo premalo za pranje, nastavila se je v soboto popoldne, da je nagajala. Ko je slednjič odšla in so se zaprla vrata za njo, je zasedel Florijan položaj ob vodi. Seveda Stane in Tone sta morala čakati na vrsto. Ko se je posušila srajca in hlače, je bila skoro bolj temna kot prej; saje tudi podnevi niso prizanešle, kajti plinarna je delala noč in dan.

Lepa dne so se mu oči ustavile ob napisu v časopisu: „Uresničite sen o lastnem domu!“ — Postal je pozoren, naslikana hiša mu je prihajala bliže in bliže. Pa kako ne, spomnil se je, nekoč je videl barvni film o Sneguljčici, rdeča streha, polknice, veje se spuščajo prav do strehe, široki dimnik, steza posuta s kamenjem, ki vodi do vrat, in mejica, lepo postrizena pred njo. Ugajal mu je film, slika v časopisu ga je očarala. Nikoli ni mislil na lasten dom, misel nanj se mu je zdela nemogoča, neizvedljiva. Začel se je baviti z njo, sprva narahlo, a vedno bolj pogosto. Imel je zaročenko; leta so minevala neznansko hitro in sleherni teden, ko je prišel skupaj z njo, mu je zaprla usta z vprašanjem: Kje bova živela potem? Lagati ni hotel, obmolčal je.

Nekega večera je stopil v sobo Tone z novico: „Kupil sem zemljo, eno uro daleč od tod.“

Florijana je vrglo s postelje: „Ni mogoče! Kako boš zmozel plačati?“

„Vse se dá napraviti, le volje je treba! Tudi ti bi lahko mislil na zemljo,“ mu je odvrnil Tone in se pripravil, da nariše načrt. Tone je nekdanj študiral arhitekturo.

„Smešno, pri tej plači, saj komaj kaj ostane,“ je zagodrnjal Florijan, se obrnil na drugo stran in se predal mislim. Mednje se je vpletla živobarvna predstava hišice iz filma Sneguljčica pa zopet ona druga iz časopisa.

Tisto noč je sklenil, da bo nekaj poizkusil, nekaj, kar ga bo rešilo tega pekočega mestnega zidovja in puhtečega tlaka. Odločil se je doseči cilj, po katerem je hrepenelo na tisoče drugih: sen o lastnem domu.

V prihodnjih tednih je pričel bolj hraniti. Tone mu je preskrbel prodajalca in s prvim tisočakom si je zagotovil kos zemlje v Villa Paradiž.

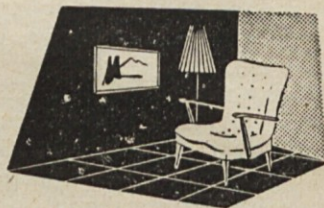
Pri tem prvem koraku se Florijan ni mogel načuditi lastnemu pogumu. Kar se mu je zdelo poprej nemogoče, je sedaj že sleherno noč uresničeval.

Prišli so dnevi okrog Božiča in Florijanovi prihranki so se večali, kupil je prvi material za bodočo hišo. Počutil se je že z eno nogo v predmestju, mesto mu ni več ugajalo; sobica, v kateri je živel, mu je bila mrtvašnica. Zaročenka ni več povpraševala, kje bo njun bodoči dom, v njenih očeh se je odražalo zaupanje.

Prvo nedeljo pred počitnicami se je odpravil v Villa Paradiž. Ko je stopil s tramvaja, se mu je zdelo, da mu je bila zaupana važna naloga. Z odločnimi koraki se je napolil po stezi, ki je vodila do njegove zemlje. Prvo zelenje pomladi se mu je

smejalo v obraz in ga vabilo. Ni bilo trobentic ob poti, kakor jih je bilo v domovini, le metulji so se mu zaletavali v obraz. Zarisal je bodoče zidove v črno zemljo, nato se je ves segret usedel v travo. Ni se zavedal, da je prav on ustanovitelj nove kolonije. Obrisal si je znoj in se zagledal v daljino predse.

N. N.

V KRIVICI MIR NEMOGOČ!

Na pragu novega leta bodo državniki na vzhodu in zapadu spet imeli polna usta lepih besedi o miru. A njihovo besedičenje bo prazno in brez vpliva na potek svetovnih dogodkov.

Mir je namreč NEMOGOČ v svetu, ki temelji na KRIVICI.

POJASNILO

Kaj je krivica?

Krivica je to, kar neopravičeno ovira ali onemogoča izvrševanje neke pravice. Pa peži so že ponovno označili osnovne pravice človekove osebe. Te so: *pravica do življenja, zdravlja in svobode, pravica do družine, stanovanja, dela, primerne plače in lastnine.*

Sodobni svet, kot brédsko skušamo, ni znal ali ni hotel zadostno zajamčiti spoštovanja vsake od navedenih pravic. S tem, da je zgubil smisel za Boga, je zgubil tudi spoštovanje do človeka, ker je pozabil, da je vsak človek, naj bo še tako bešen, ustvarjen po božji podobi. Sodobna družba je ponosna, da je odpravila staro suženjstvo, a ne pomisli, da je vpeljala novo, katerega posledice bodo še strašnejše. V tem času so stotine ljudi žrtve težkih krivic. Vsi ti so nezadovoljni in sovražijo svoje tlačitelje. V nasilju vidijo edino možnost za zboljšanje razmer.

Krivica in beda netita vojno razpoloženje.

PRIMERI

Krivica je, da morajo brezštevne množice ljudi delati in živeti v razmerah, ki zaradi prenizkih plač, brezposelnosti, težkega in nezdravega dela niso človeka vredne.

To krivično proletarsko stanje se z malimi izjemami širi po vsej zemlji. Z njim gre sovraštvo in zavist.

Zato je popolnoma brez smisla govoriti o miru, ako se ne bomo prej resno potrudili s pravičnostjo in ljubeznijo odpraviti VZROKE, ki ogrožajo mir in sožitje v svetu.

Ali se zavedamo, da še vedno na stotine milijonov človeških bitij trpi lakoto? Celi dve tretjini človeštva sta nezadostno hranjeni. Prebivalstvo zemlje se dnevno poveča za 62.000 duš. Ali bo svet uspel tudi količino hrane povečati v odgovarjajočem razmerju? In kar je še važnejše: ali bodo odgovorni činitelji znali pravično razdeliti sredstva, ki jih zemlja nudi v preživljanje vseh? V nasprotnem primeru je nujno, da bodo nekega dne sestradane množice planile na bogastva, ki jih je Bog ustvaril za vse, a jih malo število izbranih sebično varuje zase.

O tem je govoril tudi Pij XII. v svojem božičnem nagovoru leta 1941: „Ako se v bodočem miru odgovorni državniki in gospodarstveniki ne bodo pogumno lotili te

točke (pravične porazdelitve dobrin sveta), bo ostal med narodi širok in globok vir nasprotij in ogorčenih ljubosumnosti, ki bodo prej ali slej privedle do novih obračunavanj.”

Na kratko povedano: *Nespametno je govoriti o miru, ako bogati narodi bedo drugih smatrajo za nekaj samo po sebi razumljivega.*

+

Naslednja nevarnost za mir v svetu je dejstvo, da so milijoni ljudi zgubili svobodo. To velja predvsem za komunistične dežele, kjer stranka, ki ima vso oblast v rokah, vzdržuje pravo strahovlado nad prebivalstvom. Preganjanje vere tlači tu duše k tlom. Sitnarjenja, denarna kazen, zaplenitev premoženja, zapor, kazensko taborišče ali še kaj hujšega so v deželah brez svobode na dnevnem redu.

Nujna posledica teh žalostnih in človeka ne vrednih razmer so begunska taborišča, sramoten žig na obrazu sodobne družbe, kjer nekateri nesrečniki hirajo že več kot deset let. Vse so zgubili, predvsem pa upanje na povratek v domovino. Pri tem mislimo na protikomunistične begunce Evrope in Azije ter na množice Arabcev, ki so bežali pred Judi.

Za vse te ljudi beseda *mir* pomeni ustalitev sedanjega krivičnega stanja. Vsi ti sovražijo tak mir. Tajna borba, upor, vojna so besede, ki odgovarjajo njihovemu čustvovanju.

✱

Rudarji pri raznih delih vrh rudnika na Nizozemskem.

✱

Brezmiselno je tedaj govoriti o miru, če človeka, ki ima um in svobodno voljo, tako brezvestno gnjavijo v njegovih bistvenih pravicah!

SOCIALNI NAUK — NAUK MIRU

Že od 19. stoletja dalje zavzemajo socialni problemi vedno večjo ostrost in razsežnost. Kakšna neizmerna škoda, da se tisti, ki so odgovorni za naravno blaginjo narodov, tega problema niso lotili s prave strani! Cerkev je bila glas vpijočega v puščavi, ko je ponavljala, da glavni razlog socialnih neredov leži v SEBIČNOSTI ter da sta PRAVIČNOST in LJUBEZEN edini zdravili za te boleče in sramotne rane sodobnosti.

Cerkev je skrbno izdelala svoj veliki socialni nauk o pravicah in dolžnostih človeka v družbi. Ta nauk je napisan v papeških socialnih okrožnicah, o katerih smo

že ponovno govorili: Leon XIII. je 1891. izdal „Rerum novarum“, Pij XI. 1931. „Quadragesimo anno“ in Pij XII. leta 1937. „Divini Redemptoris“.

Ako bi človeštvo bolj upoštevalo omenjena navodila papežev, je čisto gotovo, da bi socialno vprašanje danes bilo manj pereče in mir v svetu bi ne bil tako ogrožen.

+

NI MIRU BREZ PRAVICE!

Samo dotaknili smo se zla, ki pokriva zemljo.

Človeštvo stoji pred ogromno nalogo. Mir, po katerem namreč človeštvo hrepeni, ne bo nastopil sam od sebe. Ne bodo ga ostvarili često zmešani diplomati. Mir bo sad težkih naporov vseh pri premagovanju *krivičnosti, sebičnosti in sovraštva.*

LE SAD PRAVIČNOSTI JE MIR!

K-ov.

Kaj pravite

Trdna volja staršev

Zadnjič mi je potožila Milka: „Ko sva prišla nazaj iz Slovenije, je Slavko vse tako lepo slovensko govoril, da ga je bilo veselje poslušati. Potem je prišla šola in počitnice; zdaj pa že skoraj ne spraviš iz nje domače besede, posebno če je kdo drugi v hiši ...“

Ne le Milki, tudi mnogim drugim je že prišla iz ust ta žalostna ugotovitev. Anton Martin Slomšek je rekel: „O ljubi, lepi in pošteni slovenski jezik! Tebe hočem hvaležno spoštovati in te ohranjati kot najdražji spomin na svoje rajne starše.“

Kako ne bi bili žalostni naši starši, ko vidijo, kako težko spravijo iz ust svojih malih našo slovensko, našo narodno govorico!

Da je Milki težko, je še kar dobro znamenje. Kajti dobimo med nami rojake, ki

jim ni nič hudo, ki se nič ne brigajo, da bi se otroci naučili njihovega jezika. O teh bomo drugič govorili. Da je Milki hudo, se vidi, da se zaveda svoje dolžnosti. Treba je le, da se potruzi, da študira način, kako bi otroka pripravila, da bi se naučil našega jezika. Seveda ni lahko. Marsikatera se je že ugriznila za jezik, ko je pri drugih gramla, da otroci ne govore slovenski, potem se je pa njej zgodilo pri njenem otroku isto. — „Teško je,“ je potožila neka žena. — Da, ni lahko, kakor nobena velika reč ni lahka in brez truda in napora na zemlji.

Prvo, kar je: *oče in mati naj dosledno govorita z otrokom samo v svojem jeziku.* To pravilo velja od najnežnejših let dotlej, dokler otrok ne odraste. Zanimivo je, da znajo otroci staršev, ki niso bogvekaj izobraženi in včasih še tako „malo po svoje“, lepo slovenski. Zakaj? Ker sta oče in mati zmeraj z njimi govorila slovenski. Sama nista nikdar veliko znala jezika domačinov. Zato sta otroke klicala, vpraševala, jim naročala, jih svamila v domači materini govorici. To potrjuje tudi dejstvo, da po skoraj vseh družinah iz Slovenske Benečije, ki so na tujem, otroci znajo govoriti svoje domače

narečje, čeprav niti njih starši niso nikdar hodili v slovensko šolo in navadno nikdar ne čitajo slovenski. Kar sramotno je včasih za sosednjo družino, ki je z Dolenjskega ali Štajerskega in so hodili tam starši v slovensko šolo, njihov otrok pa ne zna govoriti njihovega jezika.

Govoriti z otrokom dosledno samo v svojem jeziku je posebno važno takrat, ko začne otroka motiti tuja otroška družba ali šola. Vprašuj ga, kliči, svari, naročaj mu le v svojem domačem jeziku. Da začne otrok govoriti po tuje, je razumljivo. Tuje besede svojih tovarišev in okolice mu brnijo v ušesih in jih kaj rad ponovi in izgovarja. Teh se namreč hitreje spomni kot slovenskih, ker jih je večkrat slišal in iz več različnih ust. Zato se otroku ne zameri; ne sme se mu pa pustiti, da bi se ne naučil svojega materinskega jezika ali ga pozabil.

Pri otrokovem govorjenju so važne majhne besede in kratke rečenice. N. pr. „Lačen sem. Jedel bi rad. Sem zaspan. Jaz se grem igrat.“ Pri teh naj starši ne pozabijo usmilenja in naj kratko in malo otroka ne razumejo, če pove drugače. To njihovo zadržanje je več vredno kot cela pridiga. Otrok bo kmalu razumel, da se s starši govori po slovensko. Videj bo, da starši nekaj dajo na svojo govorico. Navadil se bo izražati misel v različnih jezikih. Če si zapomni, kaj je m i z a, kaj je s k l e d a, bo tudi vedel, kako se reče k r u h, ko govori s starši, kako se pravi kruhu, ko govori z domačini. Ker so rečenice kratke, si jih bo lahko zapomnil.

Razmere so tako nanesle, da so v neki družini pod Staro goró pri Čedadu dali najmlajšega v sirotišče nekje pri Neaplju. Ko se je čez leto dni vrnil, je oče z žalostjo opazil, da ne zna več svoje domače govornice. Nekaj dni je poslušal otroka žvrgoleti po napolitansko, potem mu je bilo zadosti. Ko je otrok prosil „p a n e“, je oče skomignil z glavo, kot da ne razume. Otrok je prosil mater. Pa tudi mati mu ni dala kruha, dala mu je drugo jed. Otrok je tudi drugi dan prosil „pane“. Pa ga ni dobil. Ko je tretji dan prosil „kruha“, se je razveselilo očetovo srce in mu ga je dal. Mali je kmalu nato znal vse govoriti po domače.

T.

Ko so fantje proti vasi šli

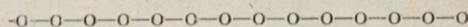
**Ko so fantje proti vasi šli,
lepe pesmi so prepevali;
jaz pa nisem pel, nisem bil vesel
pa tudi z njimi nisem šel.**

**Šel sem tja pod okence
moje verne, drage ljubice:
ona sladko spi, ona mirno spi
in se nič več ne prebudi.**

**Pojdem tja na grob zeleni,
z rož'cami ves posajeni,
tam si utrgam cvet,
k' je meni in moji ljub'ci svet.**

Iz domovine

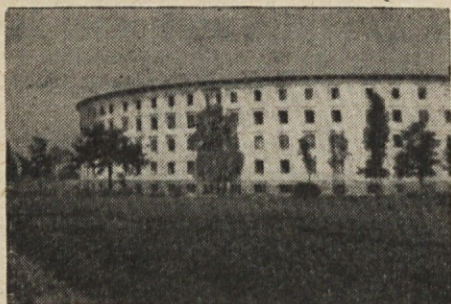

V Novi Gorici so odkrili spominsko ploščo graditelju gorske ceste Solkan-Trnovo-Lokve gozdarskemu strokovnjaku Jožefu Kellerju. Pred hišo gozdne uprave na Predmeji pri Ajdovščini so postavili spomin drugemu gozdarskemu strokovnjaku in izumitelju ladijskega vijaka Jožefu Reslu. V Komnu na Krasu so se spomnili s ploščo tretjega takega moža Avgusta Kofola, pionirja pogozdovanja kraških goličav.

Zaradi dogovora ljudje v 10-kilometrskem pasu ob italijanski meji kar pridno hodijo kupovat čez mejo. Na boljšem so seveda italijanski prebivalci, ki se okoristijo z mesom, maslom, tobakom, bencinom, ki je v Jugoslaviji še enkrat cenejši kot v Italiji. Sicer je pa v Sloveniji cena živil precej poskočila, na splošno za 4%. Le krompir je postal oktobra cenejši. Sadje se je podražilo za 46%, jajca za 20%.

Turizem je zabeležil preteklo leto velik porast, kakor ga še ni bilo po vojni. Domačih turistov je bilo 13% več kot lani, tujih pa okrog 23%.

Na rudniku v Kočevju so zgradili novo

Del zgrajenega „BARAGOVEGA SEMENIŠČA“ v Ljubljani, za katerega so mnogo darovali tudi izseljenci in katerega ljubljanska komunistična vlada še vedno noče vrniti vernikom. — Med vojno so bili v njem od Nemcev pregnani študentje škofovih zavodov v št. Vidu n. Lj. Naši rdečkarji pa so jih pognali na cesto in poslopje spremenili v hotel!

normalnotirno železniško progo. — Tam zidajo rudarji rudarski dom. Ker je postala sedanja mlekarna premajhna, bodo zgradili večjo. Tudi poslopje Narodne banke bo kmalu pod streho. — Cesta na Veško goro skozi Zadolje v Ribniški dolini bo kmalu končana.

Povečujejo opekarno v Ribnici na Dolenjskem. Tam imajo namreč zaloge gline za več sto let.

Ljudje se jezijo, da ni nikjer mogoče kupiti Veznega reda. Lani so ga natisnili veliko preveč, letos pa odločno premalo. — V Zagorju je še vedno 200 družin brez stanovanja. —

V Godoviču pri Idriji so pokopali č. g. Iv. Deželo, ki je bil tamkaj župnik skoraj 40 let. — Rudnik živega srebra v Idriji je naročil novo rotacijsko peč v Sovjetski zvezi.

V promet so dali nove znamke, ki se spominjajo raznih jugoslovanskih kulturnih velikánov. Med temi sta tudi pesnik *Simon Gregorčič*, ob njegovi 50-letnici smrti (znamka za 15 din.), ter književnik *Anton Linhart*, ob njegovi 200-letnici rojstva (za 30 din).

Mariborski škof *dr. Maksimilijan Drževnik* je slavil srebrno mašo.

V Logatcu so znova zgradili leseno tovarno. — Začeli so graditi vodovod Cerklje — Vodice — Mengeš.

Sklenili so ustanoviti na Kozjanskem nad Celjem novo posestvo za pisanje goveje živine. Ker je pobožje nad Selcami (Celje) pripravno za smučanje, so postavili žičnico, ki bo smučarje dvigala na vrh hriba.

Na Došenjskem (Srebrnice, št. Jernej, Črnomelj) nameravajo zasaditi hmelj, ki je dajal doslej lep dohodek Savinjski dolini.

Slovenija izvozi največ reči v dežele v Evropi (72%) in sicer v Italijo, Zap. Nemčijo, Avstrijo, v vzhodnoevropske države pa le malo.

Ljubljanski Putnik meni, da bo stalo potovanje na svetovno razstavo v Bruslju v Belgiji okrog 35.000 dinarjev.

Sloven'c, tvoja zemlja je zdrava!

Valentin Vodnik.

M E D N A M I I Z S E L J E N C I

LONDON

KRONIKA: Ker bo izšlo posebno dopolnilo h knjižici o „Slovencih na Angleškem“, bomo tam priobčili tudi podrobno

kroniko za l. 1957. Dopolnilo boste prejeli s prihodnjo številko „Naše luči“.

KRST: V cerkvi sv. Patricija, Rochdale, je bil krščen Rajmund Franc Mijatovič 7. decembra. — Čestitamo!

BLAGOSLOV DOMOV: Novi domovi so bili blagoslovljeni: Nottingham: K. Leh-

man. — Mansfield: J. Majerle. V. Pavlin. — Heywood, Lancashire: V. Zupančič.

SPORT: Med športnimi dogodki iz leta 1957. bi bilo omeniti prvenstvo v umetnih skokih v vodo, ki ga je tudi letos odnesel g. H. *Belaj* iz Bradforda. Ima že pet let prvenstvo za severno-vzhodno Anglijo. Pri tekmah v Wakefieldu, kjer je oče zasedel prvo mesto, mu je na tretjem sledil 17-letni sin, ki se je posvetil isti panogi ter že žel prve uspehe. Obema čestitamo in želimo, da bi jima novo leto prineslo novih uspehov!

*

LONDON: Tudi v januarju in nadalje bo na prvo nedeljo ob 5. uri popoldan v Londonu blagoslov z litanijami in govorom in potem sestanek Slov. društva v „Našem domu“.

CHARLEROI-MONS

Za konec leta sporočamo rojakom, da so nas zapustili spet štirje rojaki, onemogli od deča v teh starih rudnikih okoli Charleroi. V bolnici so se iztekle ure *Petru Primožiču*, roj. 1904. v Hostnem v Beneški Sloveniji. Pokopali so ga v Moignélee. — Dne 4. septembra je v Montignies s/S, po dolgem hiranju dotrpel rojak *Albert Balentin*, doma iz Trbovelj, roj. 1908. — V hiralnici v Beaumont je zaključil svojo zemeljsko pot *Mihael Kurmanšek*, štajerec po rodu, rojen menda 1887. — Dne 10. dec. se je v Montignies s/S. ustavilo srce *Ferdinandu Seručniku*, doma iz Trbovelj, rojen 1902.

V Péronnes-lez-Binche je bila pokopana *Valentina Mustavar*, rojena 1915. v Žalni, doma iz Rašice pri Vel. Laščah.

Ne pozabimo nanje, posebno ne v molitvah!

Razen nekaterih zadnjich omenjenih so v bolnici iskali zdravja tudi ga. Antonija Kogoj, roj. Hvala, iz Conillet in ga. Alojzija

Leber, roj. Wretzl, iz Châtelineau. Dalj časa je že v sanatoriju ga. Mirica Hadner, roj. Testen, iz Châtelineu. Na domu se zdravijo poleg drugih ga. Jožefa Gabrovec, roj. Hvala, v Châtelet; g. Alojz Rušt v Gilly, g. Herman Gorjanc v Châtelineau ter vdova omenjenega Alberta Balentina v Montigny s/S. Nebeški Zdravnik naj jim vliva vsem upanja in tolažbe!

LIMBURG - LIEGE

Ko to pišemo, sta Miklavžev večer in Božič še pred nami.

Opozarjamo, da *naročnino* za „Našo luč“ pobiramo vedno za nazaj. Prosimo, da čimprej pošljete svoje prispevke za preteklo leto, ako seveda tega že niste storili. Iskrena hvala v naprej!

V družini g. Aleksandra Ackoviča-Cappaert v Genku so dobili hčerkico, kateri so pri krstu dali ime Karina. Iskreno čestitamo!

V Eisdenu je gdč. Stanislava Možina sklenila *zakonsko zvezo* z g. Labusom Vincencom. V Seraingu je gdč. Kuder Marija poročila g. Karafiat Jurija.

Obema mladima paroma želimo obilno sreče!

Težko je *zbolel* naš pevovodja in režiser, g. *Štefan Rogelj*. Zdravnik mu je predpisal strog počitek. Želimo mu, da bi se čimprej popravil. Njegovemu sinu g. Viliju, ki kot pevovodja prevzema očetovo nasledstvo, želimo mnogo uspehov v tem važnem, a težkem poslanstvu. Njegov pogum in požrtvovalnost spremljamo vsi z velikimi simpatijami. Dolžnost skupnosti je, da mu v vsem pomaga.

V Waterscheju je iskal zdravniške pomoči g. Rado Šmid. Upamo, da je že spet vse v redu z njegovim zdravjem.

*

Rojakom na področju Limburg-Liège in drugod po svetu želim mnogo blagoslova božjega v letu 1958.

VINKO ŽAKELJ
izselj. duhovnik

PAS - DE - CALAIS

Zveza jugoslovanskih društev sv. Barbare v Severni Franciji želi vsem izseljencem po celem svetu srečne in vesele božične praznike in srečno ter blagoslovljeno novo leto 1958.

Odbor Zveze v Severni Franciji
Pas-de-Calais

*

Po jubilejni slovesnosti društva niso nastopala s prireditvami. Vzrok je bila predvsem narastla draginja v Franciji. Tako ni bilo običajnih „vinskih trgatav“. Tisti, ki so prejšnja leta doma prešali, imajo letos prazne sode. Še celo „Miklavž“ to leto ni slovesno nastopal. Edina izjema je bila pri Društvu sv. Barbare v Sallaumines-Méricourt. To je lepo proslavilo god sv. Barbare in 22. decembra priredilo „Miklavžev večer“ v veselje otrok in odraslih.

WINGLES. — Dne 24. oktobra je umrl Franc Ajdovnik v starosti 62 let. Težka rudarska bolezen silikoza mu je pretgala nit življenja. Pokopan je bil 26. oktobra na pokopališču v Wingles ob mnogoštevilni udeležbi naših izseljencev kakor tudi domačinov.

Zapušča vdovo in odrasle, že preskrbljene otroke. Naj sprejme družina naše sožalje, rajni pa večni mir in pokoj!

PARIZ

Sveta maša za Slovence: na Novega leta dan in vsako nedeljo ob petih popoldne (35 rue de Sèvres, Métro: SEVRES-BABY-LONE).

*

Kot smo že v zadnji številki poročali, smo imeli v Parizu pri slovenski maši v nedeljo 17. novembra obisk zastopnika pariškega kardinala, prevzvišenega škofa Ruppja. V svojem nagovoru, kjer je izrazil svoje veselje, da je prišel med Slovence, je poudaril tri naše osnovne dolžnosti: zvestobo veri, zvestobo Cerkvi in zvestobo našemu narodu, kar seveda tudi ne izključuje ljubezni do naroda in zemlje, kjer živimo.

Dne 6. decembra je odšel v Ameriko k svojemu stricu g. Seljak Andrej, kateremu želimo vso srečo v novi zemlji.

LOIRET

Dne 24. novembra sta praznovala v Bougy srebrno poroko Peter in Franca Tratnjek. K temu lepemu jubileju, ki je bil primerno praznovan v cerkvi, vsi izrekamo svoje čestitke Tratnjekovi družini.

POD LUKSEMBURGOM

Proslava praznika sv. Barbare

TUCQUEGNIEUX-MARINE. — Praznik rudarjev, dan svete Barbare, je za nami. Vse je lepo poteklo, celó zlato sonce se nam je ta dan nasmejalo.

Na našem rudniku smo Slovenci v veliki manjšini, a kljub temu so kar trije že „avanzirali“ in postali „šefi“. Tudi na god svete Barbare smo se postavili. Navada je, da ta dan izbere rudniška direkcija enega fanta in eno dekle („garçon et fille d'honneur“), ki sta za 24 ur kot kralj in kraljica. V cerkvi, v sprevedih in v dvorani imata prva mesta. Vse jih občuduje, vse se jima klanja, vse jih blagruje. Da laže igrata vlogo prvakov, jima direkcija nakloni lepo denarno nagrado.

Zanimivo je, da ravnateljstvo rudnika skoro vsako leto izbere bodisi fanta, bodisi dekle iz vrst Slovencev. Tako so bili že na vrsti Janežičev Ivan, Gričarjev France, Poljanškova Milka in letos je pa ponosno korakal v ospredju Rudi, sin ugledne Rožetove družine in tako častno zastopal vse rudarje, poleg tega pa še Slovence, katerih ni treba biti sram svojega rodu, kot se to včasih tu in tam zgodi.

Iskreno čestitamo! Kaj več novic pa bomo zbrali za prihodnjo številko.

OB NEMŠKI MEJI

Iz naše Misije:

Z meglo, dežjem, lepim vremenom — vse mešano — se je približal adventni čas, zato je bilo treba pohiteti s porokami:

Dne 11. nov. sta stopila pred oltar v Merlebachu naš novodošli rudar Franc Edvard Vaupešič in Marija Volarič, 16. nov. pa v isti župni cerkvi v Merlebachu Leopold

Kačar in Ana Kolman. Obe poroki je izvršil podpisani, ki iskreno čestita novoporočenim ter jim želi vso srečo!

Umrli: Huda žalost pa je napolnila ta čas hiše: Hafner Franceta, čevljarja, ko mu je 11. nov. umrla pridna, 48 let stara žena *Magdalena Hafner* v Hombourg-Haut, kjer je bila tudi pokopana. — Nadalje hišo Gantarjevo, ko je umrl v Strasbourgu *Gantar Franc* iz *Aumetza*, cerkveno pokopan v *Aumetzu* 21. novembra. — V Creutzwaldu: *Lavrin Pavla*, roj. Žibert, zadeta od kapi, cerkveno pokopana v Creutzwaldu 26. novembra, *Jug Blaž* iz *Merlebacha* pa je po težki in dolgi bolezni bil pokopan v soboto 30. 11. — Vsem želimo večni mir in pokoj, sorodnike pa priporočamo Mariji, Tolažnici žalostnih.

Slabo vreme in razne nesreče v jami in zunaj so napolnile zadnji čas bolniške postelje z našimi rojaki. Vsem, ki so po raznih bolnišnicah ali doma, priporočamo zelo, da se z vsem zaupanjem obračajo na našo nebeško Mater Marijo z Brezij v Habsterdicku, ki je že tolikim očitvidno pomagala! Želimo vsem bolnikom, ki niso doma, da bi kmalu prišli v krog svoje družine in prijateljev!

*

Ko se poslavljamo od leta 1957, moramo z veseljem ugotoviti, da so se mnogi naši rojaki v preteklem letu mnogo bolj kot prej začeli zavedati, da imamo svojo župnijo. Zato so za krste, poroke in pogrebe zahtevali slovenskega duhovnika. Istočasno se tudi prav iz srca zahvaljujem vsem dobrotnikom in sodelavcem po raznih kolonijah, vsem dragim pevcem in pevkam, zlasti merlebaškemu cerkvenemu zboru „Slomšek“, ki je nedeljo za nedeljo s svojim lepim petjem zvesto sodeloval pri naši službi božji, enako vsem dragim rojakom,

ki so bili vedno pripravljeni pomagati slovenskim duhovnikom. Tudi naši mlajši rudarji iz Samskega doma v Creutzwaldu, Bruchu, Faulquemont so se kar dobro uživali v svoje novo delo, v te razmere.

Ponovno vabim vse, da pridejo vsako nedeljo k sveti maši — vsak v svojem kraju, v Merlebachu pa k naši službi božji, ki je vsako nedeljo ob 10. uri v Hôspice Ste Elisabeth. Med tednom prihajam spovedovat in maševat v kolonije — takrat je tudi prilika, da me dobite v svoji koloniji.

Vsem brez razlike želim za Novo leto vse dobro, trdnega zdravja, božjega varstva in blagoslova pri delu in mirnega življenja v svojem srcu in s svojim bližnjim!

GRIMS STANKO

izseljenski župnik, 24, rue N. Colson
MERLEBACH (Moselle).

NÜRNBERG. — Vem, da si starejši izseljenci želijo predvsem novic iz domovine. S temi jim ne bom mogel postreči. Rad bi pa vsem čitateljem povedal zgodbo, ki je resnična.

Mnogo je bilo nesrečnih beguncev, ki so zaradi komunizma morali pobegniti iz naše lepe Slovenije. Mnogo nas je pa še ostalo, ki smo težko prenašali teror komunizma. Leto za letom jih je pobegnilo veliko, a leto 1957. je preseglo vse meje, toliko jih je zapustilo svoje ljube domove, sreči ali nesreči naproti.

Med temi sem bil tudi jaz. Doživel sem res čuden postopek avstrijskih oblasti. Po dvanajstih dneh sem jim pobegnil iz taborišča („lagerja“) skupaj s še 20 Slovenci ter smo se prebijali naprej, ker so nas hoteli vrniti v Jugoslavijo. Tistim, ki so imeli kaj drobiža v žepu, je še kar šlo; a ostale brez denarja so kmalu polovili in jih takoj vrnili. Samo petim se nam je posrečilo prebiti se do Valka-taborišča pri Nürnbergu v Nemčiji. Tu smo dobili zatočišče in skromne besede hrvatskega dušnega pastirja in ničesar več. Sam si pomagaj, kakor si veš in znaš, ker se za nas nihče ne briga. Radi bi, da bi nas prišel kak slovenski duhovnik

Kmalu bo izšla

zelo potrebna knjiga

**HITRO ZNATI
FRANCOSKO**

Pisana nalašč za izseljence!

pogledat, zlasti družine z otroki. Kje so naši zastopniki? Srbi imajo svoje odbore, tako tudi Hrvatje. Nas je seveda le peščica. Čas bi bil, da se Slovenci postavimo na noge sami, da ne bi vedno hlapčevali.

Veliko število starejših izseljencev potuje vsako leto na počitnice v domače kraje, pogasit si dušo, da spet lahko pogledajo preko praga svoje rodne hiše. Ko se potem vračajo nazaj, ti odgovarjajo, da ni tako hudo doma. Ali ti ljudje nočejo priznati resnice ali pa niso dovolj odprli svojih oči in napeti ušes ali pa se bojé povedati resnico!

Resnica je, da je med temi, ki zdaj bežé, nekaj avanturistov, ki sami ne vedó, kaj hočejo. Kar zadeva nas Slovence, smo po večini dobri delavci in nas imajo povsod radi. A najdejo se tudi taki, ki delajo v tujni sramoto vsem ostalim, namreč s prevelikim pijančevanjem, ki je zlo za nas vse, ali pa življenjem in obnašanjem, nevrednim poštenega človeka!

Upam, da bodo mlajši, begunci iz l. 1957, radi prebirali te vrstice ter glasno in jasno potrdili te besede. Ob koncu želím osebno kot vsi ostali iz „Valke“ vsem Slovenkam in Slovincem tu in povsod, kamor prihaja „Naša luč“, naj vsem za leto 1958 posveti prava lučka, polna vere in zaupanja v Vsemogočnega, ki proži svojo dobrotljivo roko nad vsemi trpečimi. Srečno in zdravo leto 1958! — Franjo Zorčič.

Ko smo ob koncu pogledali nazaj, smo postali žalostni: čez 10 smrtnih slučajev je bilo v letu 1957. Malo nas je že in zato vsakega, ki umre, tako zelo pogrešamo. Stebri naše skupnosti se podirajo; koliko časa bomo mogli še vzdržati?

Po lepo uspelem obisku naših rajnih na grobovih je lani naš kronist zapisal: „UMIRAMO, TO JE RES, A NA MESTA NAŠIH UMRLIH VSTOPA NAŠA MLADINA, POLNA LJUBEZNI DO DOMOVINE, MATERINEGA JEZIKA IN NAŠIH STARIH NAVAD IN TA NAM JE POROK, DA SLOVENCİ NA NIZOZEMSKEM UMRETI ŠE NOČEMO!“

Res je to! A še bolj bi bilo to res in gotovo, če bi bili vsi starejši rojaki teh misli. Pa jih je precej oz. zadosti, ki so se že čisto navadili na nove razmere in jih je tudi že sram domá z otroki slovensko govoriti; da ne rečem še hujšega, da jih je SRAM v naši pošteni skupnosti OSTATI ali, če še nikoli niso bili, K NJEJ PRISTOPITI.

So pa še nekateri drugi, ki iz nekega napačnega sramu še vedno samo „svoj voziček vlečejo“ in se še ne upajo, VSAJ VČASIH, na našega starega in poštenega usesti (materinski dan, vseslovenska veselica, skupni obisk grobov, Božič, Velika noč!), čeprav smo mi ob obisku „naših iz domovine“ že dvakrat njihovega porivali, da ni obstaj v blatu. Saj dobro vedo ono: „V SLOGI JE MOČ!“, čeprav se še ne držijo koristnega pregovora: „SLOGA JAČI, NESLOGA TLAČI!“. Kadar je domovina v nevarnosti, se mora VSE MOBILIZIRATI za njen obstoj. KER JE DOMOVINA V TUJINI V NEVARNOSTI, ZATO MORAMO VSI POMAGATI PRI TAKIH ALI DRUGIH SKUPNIH NASTOPIH!

*

Zelo lepo smo proslavili DAN NAŠIH OČETOV t. j. VSESLOVENSKO VINSKO TRGATEV. Obiskali so nas v lepem številu tudi bližnji Eysdenčani. Hvala jim! Pa naj oprostijo, če ni šlo vse po „žnorcí“. Včasih moramo tudi drug drugemu pomagati in dajati pogum, čeprav smo iz druge „države“. Za veselo razpoloženje so skrbeli muzikantje „ROBEK-DRAGOLIN“ in naš novi kvintet „VESELI SLOVENCİ“. Da smo bili veseli in siti, je gotovo res, ker smo popili 200 litrov slovenskega rizlinga in pojedli 45 kg kranjskih klobas. Enkrat na leto pa „žiher“ malo ponorimo, ali ne?

Letos smo zopet počastili našo patrono sv. Barbaro. Dne 8. decembra so bile pri njenem oltarju, pri Mariji Pomagaj, v Heerlenu, pete litanije Matere božje. Obljubili smo sv. Barbari, da bo v teh razmerah, ko nas je vedno manj, delal vsak za dva. Takoj po večernicah se je odpeljal ZVEZNI MIKLAVŽ po kolonijah: Eygeishoven, Heer'erheide, Hoensbroek in Lindenheuvel, kjer je v imenu krajevnih društev obdaroval otroke članov društev.

Na Lindenheuvelu so imeli ta večer tu-

Tudi VESELI SLOVENCİ (Rebršek Stanko, Kropivšek Tone, Selič Franc, Ložnik Pepi in Rebršek Tone) želijo vsem rojakom srečno in veselo novo leto 1958.

di družinsko prireditvev. Zabavali so jih krajevni VESELI SLOVENCİ. Zbrane so bile skoraj vse družine članov. V tej najmanjši koloniji (20 družin!), ki je zelo pomešana z domačini, se vidi, KAJ SE MORE NAREDITI, ČE SE HOČE. Posebna zahvala za to pa gre požrtvovalnemu predsedniku Kropivšku Janezu in odboru. Lindenheuvelčani, Bog vas živi še dolgo let v slogi in pravem slovenskem veselju!

V decembru so imeli podobne večere tudi v Hoensbroeku (na Štefanje!) in v Heerlerheide (na Silvestrovo!) Taki večeri zopet okrepijo tovarištvo in nam starejšim pričarajo košček domovine in mrzlo tujino, a mlade zopet navdušijo za vse pristno naše.

Ob novem letu je navada, da se napiše ali pove, koliko je bilo „novih“. Nekaj jih je v narodnostno mešanih zakonih. Ti so: Antonija SCHÖRS (19. V.) iz Geleena; Jo-

žef KURNIG (31. V.) iz Heerlena; Joske HANSSEN (26. IX.) iz Geleena in Ivanka Teunissen (Svet) iz Heerlerheide. Bog daj, da bi vsaj spoštovali našo skupnost in domovino, če je že ne bodo znaeli v materini ali očetovi govoricah ljubiti!

Čez praznike smo imeli še nekaj bolnikov v bolnišnicah: v Heerlenu go. GRIL in JEMENSEK in v Hornerheide rojaka ČE-PINA. Posebno njim želimo srečno in zdravo novo leto!

*

Zveza društev sv. Barbare želi v imenu štirih včlanjenih društev vsem rojakom po zapadni Evropi SREČNO IN BLAGOSLOVLJENO LETO 1958. Tem čestitkam se pridružujejo še pevsko društvo ZVON, ŠKRJANČEK, LIPA in DEKLISKI KROZEK s č. sestro JUSTINO.

Anekdote

(Zbral pisatelj Narte Velikonja)

Zdravnik in pijanec

Dr. J. je pregledoval pacienta in zmajal z glavo: „Ne smete toliko piti!“
„Kaj ne? Premalo! Moram več!“

Delitev dela

Hribernik je bil gozdar na Čavnu, Prvega je moral iti po plačo v Predmejo. Tam

so se po navadi nekoliko zamudili, ker je bila gostilna.

Hribernik se je pozno privlekel domov. Drugi dan je Hribernikov fantek kupoval jajca po vasi. Vprašali so ga, kje je oče.
„To smo se snoči smejali! Teta ga je držala, mama ga je pa tukla!“ je vedel povedati v idrijskem naročju.

Trden sklep

Petračev Krevelj je bil pijanec. Zakaj je bil pijanec, veste; zakaj je bil Krevelj, bi

videli. Prav ta čas je krevljal od velikonočne spovedi. Pomislite, štiri oštarije je že minil, ne da bi podlegel izkušnji. Eko Štepančič si je lahko obetal, da je spreobrnjen trdovratnega grešnika. Ustavil se je potem pred peto. Ne, ni se ustavil zaradi pijače, Bog varuj! Ustavil se je bil, ker je njegov prijatelj in znanec Cív slonel ob ranti in srkal frakelj. Ne, kaj takega!

Krevelj se je ustavil, oddahnil, si obrisal pot s čela, hotel pljuniti, a mu je slina zastala nekje v grlu, kajti niti v ustih je od žeje ni več bilo. Gledal je — bolje rečeno: škilil je na Civa in njegov frakelj, nazadnje si je odhrkal in dejal:

„Prinesite še meni en frakelj! Saj sem danes nuncu obljubil, da ne pojdem v nobeno oštarijo, pred hišo pa smem!”

In se je res pred hišo napil do nezavesti.

Sprejem

Občinski svetnik Jože Turk bi bil moral pri Sv. Petru v Ljubljani pozdraviti škofa dr. Jegliča kot ključar. Saj ne rečemo nič. Za vse drugo bi Turk bil, a prav pozdravljanje se mu je najmanj podalo.

Vendar je šel. Oblekel je črno salonsko suknjo in nataknil cilinder. Na prsih so se mu blestela vsa gasilska odlikovanja, ki jih je prejel na raznih izletih na Češko, Poljsko in drugam. V cilinder si je dal listek z govorom za vsak primer in stopil naprej:

„Vladika, vladika, naš škof —” zataknilo se mu je. Nekaj je jecljal in brskal, nato pa pogumno zamahnil s klobukom:

„Ah, kdo se bo mučil! Vi, gospod škof, ste itak fest fant in — muzka, špilaj!”

Za kcatek čas

Na komunističnem *mitingu*. — Govornik maha navdušeno z rokami in vpije: „Naši sovražniki so birokratizem, klerikalizem, liberalizem, trockizem, leninizem, stalinizem...” — Pa vpraša neka žena: „Kaj pa revmatizem?”

Doma. — Po cesti je šel duhovnik. Nasproti mu pride komunist. Pločnik je bil ozek in komunist se ni hotel umakniti. Nasprotno, na ves glas je zarohnel: „Vsakemu oslu se pa že ne bom umaknil.” — „Jaz pa

se bom,” odgovori duhovnik in stopi s pločnika na cesto.

Ni znal. — V šoli zazvoni telefon. Učiteljica dvigne slušalko in zasliši v njej otroški glas: „Poslušajte, Janeza Korena danes ne bo v šolo, ker je prehlajen.” — „Prav!” reče učiteljica; „kdo pa govori?” — „Moj oče,” odgovori glas v telefonu.

Profesorska. — Po cesti gre profesor. Obuta ima dva različna čevlja, enega rjavega in enega črnega. Pa ga sreča prijatelj. „Janez, kakšen pa si! Ne vidiš, da imaš na nogah dva različna čevlja?” — „To še ni nič,” pojasnjuje profesor prijatelju, „najbolj zanimivo je, da imam doma še en prav tak par čevljev.”

Indijski politik Krišna je razlagal v neki družbi: „Ali veste, kaj je Jugoslavia? To je dežela s 6 državami, s 5 narodi, s 4 jeziki, s 3 verami, z 2 vrstama črkopisa in z eno samo politično stranko.”

Ribniška. — Prišel je Ribničan z mulo, ki je komaj stopicala, k živinozdravniku. Živinozdravnik jo ogleda in ji da prašek v usta. Žival se oblizne in poskoči in izgine gospodarju izpred oči. „Koliko sem pa dolžan?” vpraša gospodar. „Petnajst dinarjev,” reče živinozdravnik. — „Dobro. Zdaj dajte pa še meni za trideset dinarjev tega zdravila, da bom mulo lahko dotekel.”

Škotska. — Neki Škot je prišel v gostilno in naročil whisky. Že misli izpiti, ko ga prijatelj potihem opozori, da je pijača strupena in da, če popije, bo izgubil vid. Prime mu za kozarec in misli vreči pijačo skozi okno. „Nikar,” pravi Škot, „imam doma brata, ki je slep; on jo bo lahko popil in mu ne bo škodovalo.”

Slaba tolažba. — Mr. Business izstopi v Broodwaju. Zagleda v nekem kotu prodajalca časopisov, ki se drži prav kislo. Kupi od njega časopis in se začne pogovarjati: „Pogum, moj dragi! Pred osmimi leti sem tudi jaz prodajal časopise, danes sem lastnik tovarne.” — „S tem me ne boste potolažili, odvrne prodajalec časopisov. Pred osmimi leti sem bil jaz tudi lastnik neke tovarne, danes sem pa na cesti.”

Humorist Mark Twain je bil prijatelj tamošnjega škofa. Ob nedeljah je često poslušal njegove pridige in potem bil pri njem

na kosilu. Škof ga vpraša, če je poslušal pridigo in kaj pravi nanjo. — Mark Twain skomizne z rameni in reče: „Ej! Doma imam knjigo, ki je v njej vaša pridiga zapisana do besede točno!” Škof je utihnil. — Naslednjega dne mu pošlje Mark Twain zavitek s sporočilom: „Da boste videli, da ne lažem, Vam pošiljam knjigo, o kateri sem govoril.” — Škof je boječe odprl zavitek in našel v njem — slovar.

Kaj pravijo narodi o času?

Čas je zlato. (Slovenci)

Čas je denar. (Angleži, Amerikanci)

Najmanjši drobec časa modrega moža je vredno ohraniti. (Portugalci)

Zgubljenega časa ne boš več videl in, kar imenuje človek „časa dovolj“, je navadno „časa premalo“. (Amerikanci)

Najboljši pridigar je čas: dolg je, a je zanimiv. (Nemci)

Čas se vleče samo lenim; pridnim je časa vedno premalo. (Švedci)

Čas je dragocen, še bolj dragocena pa je resnica. (Danci)

Čas se ne bo klanjal tebi; ti se moraš klanjati času. (Rusi)

Trenutek časa je dovolj, da se skoti zločin. (Španci)

Še tisoč let in potok bo še vedno tekel, kot je tekel pred tisočletjem; tisoč let je

kratko razdobje, „nikoli“ pa je dolg za bilijon let. (Francozi)

Če čas tebi noče služiti, pa ti času služi. (Turki)

Čas je loviti ribe, pa tudi čas sušiti svoje mreže. (Kitajci)

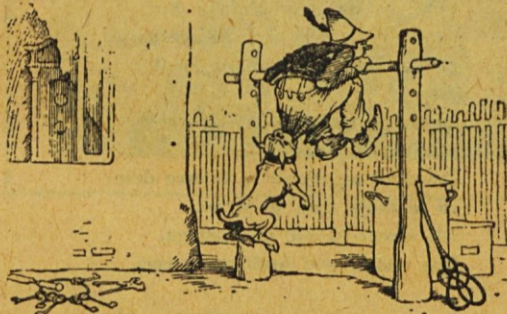
Čas bo prinesel vsega onim, ki hočejo dober čas dočakati. (Nemci)

Kdor nima časa in samo čaka, da mu čas sam kane, bo prehitro prišel do spoznanja, da bo moral izgubljeni čas odkupovati s pokoro. (Španci)

Kar ti delaš s časom, delajo ljudje s teboj. (Nemci)

Kdor dela vse ob svojem času, temu je sleherni dan vreden tri dni. (Nemci)

Ne bo preteklo tisoč let, pa bomo vsi ljudje plešci in slepci. (Španci)

... A pes Pazi, ne bodi len je tatú še pravočasno zgrabil za hlače...

ZA NAŠE MALE:

Kajn
in
Abel

Sina dva Adamova
Bogu darovala sta.
Dobri Abel ovčko dá,
Kajn pa žita slabega.

Abelov Bog sprejme dar,
Kajnov dar Bogu ni mar.
Kajn hudobni se jezi,
Bog pravični ga svari.

Kajn še bolj se je jezil,
v divji jezi brata ubil.
Bog ga je zato preklel,
mir hudobnemu je vzel.

V jezi vsak se zatajaj,
strasti v sebi premaguj;
Bog ti dal bo srčni mir,
svetega veselja vir.

P O I Z K U S I :

NAŠA ZMAGA — KRIZ

Bratje, poglejte sveto znamenje ,
ki se na daljnem obzorju žari,
vsem kristjanom oznanja trpljenje,
za katerim sveta zmaga sledi.

Antikrist, tiran in krivi prerok,
ostudna si pošast,
človeštvo zapeljano in krvavo delo
to je tvoja slast in strast.
Ali vseeno ti nič ne pomaga,
Bog vedno nad hudičem zmaga.

Bog zmagoslavni — Rešitelj svetá,
kakor goreča bakla v temi.
Tvoja svoboda na obzorju plapola,
prt trpljenja naši domovini vzemi,
v zraku Tvoja zastava naj vihra.

Bratje, vsi strnite se v bran,
odvrzite za vedno peklenske kove .
ker napočil je osvoboditve dan,
izbrišite za vselej sovraga sledove.

J a t , Nemčija

SLOVENIJA

Tam, kjer vrh Triglav:
skoz oblake rije,

kjer se bistra Sava
po dolini vije...

Tam, kjer divja Radovna
čez pečine pada,
kjer se divna struga
z Vintgarjem nahaja...

Tam, kjer bele cerkvice
Bogu v čast stojé
pa mesta in vasice
po ravnini se vrste:

tamkaj je moj rojstni kraj,
moja dedovina.
Še vedno kliče me nazaj
slovenska domovina.

J. Potočnik, Belgija

UREDNIŠKI KOTICEK

C. F.: Sprašujete, kje je izšla knjiga Milovana
Džilasa „NOVI RAZRED“. V nemščini jo lahko
naročite pri Kindler Verlag, München; stane DM
12.80. V francoščini jo je izdala Edition Plon, Pa-
ris. Vaša bližnja knjigarna Vam jo bo preskrbela.

Odgovorni urednik: Dr. Janko Hornböck. — Založba
Družbe sv. Mohorja. — Tisk: Tiskarna Družbe sv.
Mohorja. — Vsi v Celovcu. — Printed in Austria.

ROJAKI, ROJAKINJE! Pojdimo v novo leto z velikim zaupanjem! S skupni-
mi močmi, zvesti krščanskim idealom naših prednikov, je mogoče kljub naši raz-
kropljenosti narediti veliko za to, da bo svet imel do Slovencev spoštovanje. Vsak
od nas je predstavnik svojega naroda med tujci.